

TEATRUL NAȚIONAL „I.L.CARAGIALE”

„I.L. Caragiale”

PREMIERĂ

Stagiunea 2001-2002

**BIROUL
INFORMATII ETERNE**

de MIRCEA RADU IACOBAN

Directorul general al Teatrului Național

DINU SĂRARU

Desen de Nichita Stănescu

Mircea vădit de Nichi
2 1972

„Biroul informații eterne este o piesă incomodă, despre adevăruri incomode. Nu e o piesă de acțiune, e una de comentariu; explicit, dar, mai ales, implicit. Cred că avem mare nevoie încă de asemenea lucrări incomode, care să fie comunicate conștiinței publice prin intermediul scenei”.

Constantin PAIU

„Scrisă nervos și simplu, cu miză pronunțată actuală, piesa se adresează direct, fără alambicări moderniste (sau post...) unui public deschis spre realitatea imediată, cotidiană, în care se petrec drame discrete, mocnite sau se desfășoară tablouri de viață spectaculoase, străbătute de fior tragic”.

Ștefan OPREA

MIRCEA RADU IACOBAN

Mircea Radu Iacoban nu are dialogul, ci îl vede. De aceea, oamenii pieselor lui sunt personaje. De aceea, deși unu devine un teatru perpetuu, iar drama, ca sentiment, continuă. Teatrul lui este de văzând, iar cine are urechi de auzit, năpădă?

Nichita Stănescu

Născut la 19 februarie 1940, în Iași. Studii: Facultatea de Filologie, Universitatea „Al. Ioan Cuza”, Iași (absolvită în 1962). Redactor radio TV (1961-1966), Secretar general de redacție la revista „Cronica” (1966-1969), Director - Editura „Junimea” (1969-1979), Director - Teatrul

Național Iași (1979-1990), Director - Teatrul „Luceafărul” (din 1994). Cărți - „Estudiantina” (1962), „Nedumerit, în Atlantida” (1968), „Cu microfonul în buzunar” (1969), „Lumea într-o picătură” (1971), „Altfel, despre sport” (1972), „Din Azore, în Antile” (1973), „Sămbătă la Veritas” (1971) - Premiul Uniunii Scriitorilor din România, „Departo” (1974), „Razna prin trei continente” (1977), „Reduta și șoarecii” (1977) - Premiul Academiei Române pentru dramaturgie, „Oastea oștilor” (1980), „Martor” (1981), „Noaptea” (1981), „...și alte piese” (1985), „Sonnabend in Veritas” (Berlin, 1974), „Begunci” (Beograd, 1978), „Daleci” (Sofia, 1978), „Klopotliwi swiadek” (Warszawa, 1980), „Puterea ingrată la români” (1990), „O cronică a Basarabiei” vol. I, 1995 - Premiul Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova, „O cronică a Basarabiei” (vol. II, 1999), „Potcoave pentru purici” (2000), „Uimiri” (2001).

Piese de teatru jucate în aproape toate teatrele din România și pe scene din străinătate (Germania, URSS, Cehoslovacia). Scenarii pentru filme artistice de lung metraj („Un bulgăre de humă”, „Totul pentru fotbal”, „Am o idee”, „Escapada”). Filme de scurt metraj (Studioul „Sahia”, Televiziunea Română). Membru al Uniunii Scriitorilor din România. Membru al Asociației Cineaștilor din România și al UNITER. Secretar al Asociației Scriitorilor din Iași (1970-1999). Distincții: Ordinul Național „Serviciul Credincios” în grad de Cavaler (2002).

C. F. R.

Am scris câteva piese cu temă, să-i zic așa, „feroviară”: **Iva-Diva** (premiere: Teatrul „Nottara”), **Cercul** (premiere: Teatrul Național Radiofonic), **Biroul informații eterne** (premiere: Teatrul Național București), ca și muzicalul pornind de la aceeași temă, intitulat **Noaptea asta nu câștigă nimeni** (tehnolo-melodramă-cu-muzici; premiere: Teatrul „M. Eminescu” Botoșani). Încerc o explicație: sunt fiu de ceferist, am copilărit printre locomotive și vagoane. Pășcând vaca „în zonă”, adică, lângă terasamentul căii ferate, ajunseseam să învăț pe de rost mersul trenurilor și să recunosc locomotivele după „bătaia” pistoanelor și pufăitul răstăit al capului de emisie. Ceva mai târziu, investit cu înalta funcție de paznic de noapte la un depozit de bușteni al IFET Rădăuți, mă îndrăgostisem de mocănița ce trăgea vagonașele miniaturale și, cu îngăduința mecanicului, o mânam din când în când, încolo și-ncoace, prin așa zisa gară din inima pădurii. Doamne, ce fluier sublim și răgușit avea! Adevărata gară însă, aceea de la Ițcani, reprezenta magicul punct central al universului copilăriei. Ne zgâiam la trenuri precum elevele din **Steaua fără nume** și, spre seară, inventând tot soiul de tertipuri, izbuteam să ne strecurăm în sala de cinema - fiindcă, la Ițcani, cinematograful era în clădirea stației CFR. Acolo am văzut primul „tehnicolor” (**Balada Siberiei**), precum și un purcoi de filme sovietice, doldora de Matroșovi, stahanoviști și partizani mustăcioși ce secerau cu automatul cînșpe nemți prostovani în fiecă secvență. Mi-ar fi plăcut ca

barem unul din filmele ce le-am scris mai târziu să-l pot vedea proiectat și-n biata săliță cu 100 de scaune peticite; n-a fost să fie: toate s-au mistuit - cinematograful din gară s-a desființat, locomotivele cu aburi au fost trimise la topit, după cum spre topire se îndreaptă și vechile amintiri. A mai rămas doar imaginea tremurată a bătrânei mașini 230.069, care m-a purtat către militarie, apoi „căprița” 324.111, cu care m-am întors la „liberare”, dar și 231.077 (cu ea am pornit-o spre studenție), ori 231.043 (m-a adus la întâia mea premieră în București - Teatrul Giulești). Totdeauna, înainte de a porni într-o călătorie cu anume semnificație, mă duceam spre capul garniturii, spre a face cunoștință cu locomotiva stephensoniană. O iubesc. Cele de astăzi, diesel sau electrice, nu-s decât niște cutii pe roți, ascunse și orgolose. Nu mai ai cum vedea efortul pistonului proptit în capul de cruce, tresărarea bielei motoare, încordarea ascultătoare a biezelor cuplare, nici auzi oftatul victorios al aburului slobozit în cutia de fum, ori scrâșnetul bandajelor patinând la plecare. Gara însă, a rămas o lume; e un loc miraculos, în care se intersectează destine și unde, observând atent, ți se revelează psihologii. Jocul așteptării naște surprize caracterologice și sugerează posibile traiectorii, menite să se întâlnească, precum firul șinelor, undeva, în infinit.

Poftiți în vagoane!

Mircea Radu IACOBAN

ÎL CUNOSC ...

— Iacoban ați zis? Dramaturgul? Îl cunosc. Am jucat cu el șah; e tare, dom'le! Dar nu te lasă să-ți gândești mutările, mereu te biciuie: „Ai mutat? Mută odată, Costache!” E ca spirtul; parcă are mutările într-o cutiuță, numai ce apasă pe un buton, pacl și gata. Ce mai, argint viu.

— Se zice că și dramaturgul, tot cam așa...

— Știu. Am văzut, odată, o piesă de-a lui. Nu mă pricep la teatru, dar de plăcut, mi-a plăcut. Era și veselă și tristă. Ceva cu un tango... vorbeau mereu despre Nisa, dar, de fapt, totul se petrecea într-un sat de-al nostru. Oameni simpli, cu necazuri, cu bucurii... Adică, viața. Așa cum e.

— Iacoban ați zis? Directorul de teatru? Îl cunosc. Am fost, odată, cu el la vânătoare. Ce tip, dom'le! E numai vervă. Avea și-o vorbă care-mi plăcea „Multă suferență și multă bolnăveală”.

— E puțin altfel: „multă suferință și multă lume necăjită”.

— Așa, exact... Ca director, m-a invitat la un spectacol. Scena era plină de... calici. Ceva istoric, ceva de demult.

— **Noaptea.**

— Pofțiți?

— Țsta-i titlul piesei – **Noaptea** – noaptea calicilor. E cea mai bună piesă pe care a scris-o. De antologie. Atmosferă, caractere, conflict, totul.

— Se poate, că s-a aplaudat cu spor la sfârșit. A doua oară, la altă piesă, mi-am cumpărat bilet. Am avut o seară grea, dacă știam despre ce e vorba, nu mă duceam. Câteva zile mi-a fost și teamă de-a binelea. Dacă...

— De ce?

— Cum de ce? Pentru că am aplaudat. Și era vorba despre dărâmarea unei clădiri istorice... Știți cum dărâma atunci Ceaușescu casele...

— A, ați văzut **Hardughia**, piesa aceea de curaj...

— Pe urmă, mi-a fost frică să mă mai duc la teatrul lui; am mers împreună doar la vânătoare. În pădure, e altceva.

— Iacoban ați zis? Îl cunosc, dom'le, am fost cu el la pescuit. Nu-ș cum dracu' făcea, că prindea de rupea! Și doar n-avea cine știe ce scule, numai niște jafuri ieftine. Ale mele erau și mai bune, și mai scumpe. Degeaba! Cum face, dom'le? — Nu știu, pescuiește cum scrie ori scrie cum pescuiește; totul îi iese bine. S-a născut cu căiță.

— Fugi, dom'le, că așa ceva nu există. Are el un secret.

— N-are. Sau are. Poate se cheamă talent. Piesele...

— Am văzut câteva. Odată, de mult, venisem la Iași să sărbătorim zece ani de la terminarea facultății. Și ne-am dus, seara, la teatru. Minune mare, dom'le, pe scenă eram chiar noi, parcă ne-ar fi cunoscut: cu nostalgiile noastre după anii studenției, cu iubirile pierdute, cu împlinirile și neîmplinirile fiecăruia. Colegele au plâns... Când eram student, i-am dăruit unei fete niște castane – primele care căzuseră în Copou. Și ce crezi? Numai ce îl aud pe unul de pe scenă întrebând-o pe fosta lui iubită: „Ce ai făcut cu castanele mele?” Cu sentimentele, adică, așa am înțeles eu...

— Piesa se cheamă **Sâmbătă la Veritas**.

— Da, da, era ceva cu „Veritas”. Acu', dacă l-aș întâlni pe acest Iacoban, l-aș invita la un pescuit; am niște scule ultimul răcnet.

— Mai bine duceți-vă la teatru, că, între timp, a mai scris niște piese. Bune.

— Iacoban ați zis? Dramaturgul? Îl cunosc și eu. Merg cu el la vânătoare și la pescuit. I-am citit toate piesele, i-am văzut toate spectacolele și filmele; pot depune mărturie că toți cei de mai sus au perfectă dreptate: omului ăsta îi iese bine toate!

Stefan OPREA

DRAMATURGUL ȘI PIESELE SALE

„... un observator satiric serios și îngândurat al compromisurilor ce obscurizează sau obstaculează idealul, provocând debusolări morale și dramatice eșuări”.

„Sub aspectul vetust, de badinerie pigmentată cu reverii, e un strat de mister, un zăcământ metaforic forat de un moralist”.

Valentin SILVESTRU

„Iacoban își cântărește personajele cu un cântar fin, dozându-și cu rafinement, în mod nuanțat, acușările și elogiile, stabilind răspunderi, vinovății sau merite în raport cu un ideal superior de puritate morală, fără simplificări rigide și fără sentințe moralizatoare”.

Margareta BĂRBUTĂ

„Afecțiunea pentru dramele celor căzuți în tristețe, elegia discretă pe marginea timpului care trece, emoția în fața a tot ce este legat de uman aparțin unui moralist care, pentru a nu păcătuți prin sentimentalism, persiflează, dă curs istoriei și dezarticulează himerele”.

Constantin CIOPRAGA

„Un halou de mister învăluie personajele cărora dramaturgul știe să le scoată la iveală, cu o singură rază de lumină, ca un maestru flamand, zbuciumul din ochi, din suflet”.

Miruna IONESCU

„Dramaturgul investighează, forează și descoperă zăcământul de metal nobil acolo unde ochiul obișnuit nu vede decât aspectele de toată ziua”.

Stefan OPREA

„Dramaturgia lui Mircea Radu Iacoban, prin piesele ei de rezistență, nu este aceea a universurilor închise, fără ieșire, ci a luptei pentru salvagardarea ființei morale a omului, invitat la introspecție lucidă și responsabilă”.

Victor PARHON

MIHAI MANOLESCU

- 1976 – Absolvent I.A.T.C, secția regie de teatru. Regizor la Teatrul Național Târgu Mureș (1976-1979), Teatrul de Stat Reșița (1979-1984), Teatrul Național Craiova (1984-1988), Teatrul Național „I. L. Caragiale” (1988-1998).
- La teatrele menționate, ca și pe scenele din Arad, Timișoara, Brașov, Bacău, Piatra Neamt, Giurgiu, Buzău a montat peste 60 de spectacole dintre care menționăm Emigranții de S. Mrozek, A douăsprezecea noapte și Richard II de Shakespeare, Bădăranii de Goldoni, Paznicul de la depozitul de nisip de D. R. Popescu, Patrihoții după V. Alecsandri, Orfeu în infern și Menajeria de sticlă de T. Williams, Visul american de Ed. Albee, Năpasta, O noapte furtunoasă și D'ale carnavalului de I. L. Caragiale, Omul care a văzut moartea de V. Eftimiu ș.a. Spectacolele sale au fost distinse cu numeroase premii.
- A scris și a pus în scenă piesa Cine vrea să fie liber, Teatrul Național Craiova.
- 1991-1993 – Director artistic la Teatrul Dramatic „Sică Alexandrescu”, Brașov.
- 2000 – Regizor la Societatea Română de Televiziune.

ATENȚIE LA LINIA VIETII...

În eternitatea neliniștitoare a nopților, în vârtejul cotidian al zilelor căzute din calendar, la răscrucea așteptărilor și în bătaia de joc a cinicilor de circumstanță, pe terasamentul speranțelor pierdute și la capătul de linie al resemnării, în gara despărțirilor disperate și a zadarnicelor așteptări există întotdeauna o voce care drămuiește în anunțuri metalice timpul rămas până la... sosirea... plecarea... O voce care pare a nu avea identitate, seacă și impersonală. O voce de uz public. La biroul de informații se află întotdeauna cineva care dă răspunsuri. Într-o structură clasică, observând cu spirit analitic moravuri cât se poate de contemporane, M. R. Iacovan propune în această piesă o incursiune pentru descoperirea sufletului camuflat în spatele unei asemenea voci. Propunerea se dovedește ademenitoare în măsura în care, în vârtejul ameiților al unei lumi formate din persoane care vin și pleacă, femeia care trebuie să rămână depune eforturi eroice pentru a-și păstra echilibrul moral. Povestea clasică a unei Penelope moderne asaltate de pretendenți de circumstanță se constituie în filon bogat de caractere contemporane cât se poate de esențializate.

Într-o lume a cererii deșăntate și a ofertei lubrice, eroina acestei piese, Lena, se străduiește să rămână credincioasă. Și rămâne. Ea are puterea de a refuza exotismul pentru a rămâne fidelă îndatoririlor de mamă și de soție. Lena are luciditatea morală de a nu încurca ipostazele: dragostea ei o dăruiește soțului, sentimentele materne sunt pentru propriul copil, simțul datoriei îi este canalizat înspre îndatoriri, iar omenia către oameni. Și nu îi este deloc ușor să reziste nici presiunilor nici ispitelor. Tenacitatea afectivă a acestui personaj, deși pare o damnare tragică, este în realitate o alegere eliberatoare. Bine ați venit la acest spectacol despre eroismul asumării cauzelor.

Mihai MANOLESCU

Ovidiu Moldovan

Cătălin Stanciu

FARMECUL APARTE AL ACTRIȚEI

„Dorința e o întrebare al cărei răspuns nu există”, spunea marele poet spaniol din secolul XX, Luis Cernuda. Acest dor fără saturație se citește în privirea și în gesturile actriței MARIA TESLARU. Își mlădiează cuvintele și trupul cu grație infinită. Nimic din prezența ei nu este ostentativ, declarativ, totul este subtil, plin de farmec, ca un joc secund al tainicelor înțelesuri. Nu cred că destinul ei ar fi putut fi altul decât cel al scenei. Aceeași pasiune o are atât pentru artă cât și pentru viață. Și e atât de dificil, dacă nu imposibil, să trăiești la intensitate maximă arta vieții și viața artei. A debutat cu ani în urmă la Teatrul Tineretului din Piatra-

Neamț alături de Maia Morgenstern, Claudiu Bleonț, în spectacole semnate de Nicolae Scarlat sau Silviu Purcărete. De când este la Teatrul Național „I. L. Caragiale” din București, zarurile sorții nu prea au căzut în „căsuța” șansei. Dar fiecare rol pe care îl construiește este încărcat cu atâta bucurie pură, încât ai impresia că regizorii au răsfățat-o și personajele nu-i dau nici un moment de răgaz. Nici o urmă de tristețe, nici o urmă de disperare, în modul ei de a vedea și a judeca toate aceste întâmplări legate de teatru. Iar mărturisirea Mariei mi se pare revelatoare: „Eu cred foarte tare în teatru și cred în locul meu în teatru. Aș fi ipocrită să spun că nu îmi doresc gloria, dar nu mă zbat pentru ea. Sunt atâtea bucurii mărunte de zi cu zi care, de fapt, toate sunt acumulări în noi pentru ceea ce va urma cândva. Cred că am avut un parcurs artistic mai complicat, asemeni unor liane”. Mi-o aduc aminte din spectacolele Năluca, Boabe de rouă pe o frunză de lotus în bătaia lunii

sau Cafeaua domnului ministru (la ARCUB) și întotdeauna am remarcat muzicalitatea făpturii ei. Dincolo de cuvinte, dincolo de replici, se află „arma secretă” a Mariei Teslaru. E vorba de această muzicalitate specială, care o înconjoară și pe care o emană atunci când se află pe scenă sau pur și simplu când ai prilejul să dialoghezi cu ea. Regizorul Mihai

Manolescu a intuit exact harurile cu care este înzestrată Maria și a distribuit-o în rolul principal – Lena –, cel al unei femei puternice și fragile totodată, singură împotriva tuturor, din piesa Biroul informații eterne de Mircea Radu Iacoban. Un rol complex, de o mare tensiune dramatică, căci destinul Lenei este într-un fel chiar destinul Mariei Teslaru. „Pentru mine rolul Lenei este foarte important. În primul rând pentru că doresc să mă ridic la girul pe care directorul general al acestui teatru, Dinu Săraru, mi l-a acordat, iar în al doilea rând, pentru că joc ceva foarte asemănător mie” – mi-a spus Maria la una dintre repetițiile la care am asistat. Dacă iubiți teatrul, atunci nu trebuie să ratați acest spectacol, în care sufletul Mariei Teslaru cântă.

Irina BUDEANU

EROINA

O gară, o funcționară la un ghișeu de informații în tură de noapte. Și voci, multe voci (personaje adevărate) care se intersectează în spațiul mic de după ghișeu al funcționarei, cu diversitatea de ocazie a întrebărilor, cu extravaganta sau contrarietatea lor, iar persoana datorare să le răspundă trebuie să fie atentă, amabilă și exactă. Un spațiu al concentrării lăuntrice, al sufletului. Sau, ca să fiu mai estetizant, al confruntării omului cu lumea.

Gara e un punct de trecere și de neprevăzut. Aici se întâlnesc oameni necunoscuți, se leagă convorbiri spontane, se descoperă și se definesc în dialoguri scurte, banale, uneori se dezvăluie drame, alteori se înfiripă idile. Dramaturgul nostru Dan Tărchilă a debutat cu o piesă într-un act intitulată **Într-o gară mică**, un film sovietic se intitula chiar **Gară pentru doi**,

fiindcă în spațiul ei neprevăzut de trecere se întâlneau două destine care scriau o poveste sensibilă și frumoasă de iubire. Noaptea e de asemenea un timp al concentrării de

DE LA GHIȘEU

sine, când ființa se regăsește într-un răgaz de odihnă sau de gânduri cu ea însăși, într-o liniște vremelnică față de vacarmul și viermuiala zilei, se evaluează poate, leagă comunicarea cu muzele dac-o pișcă poezia, își scrutează întrebările, cumpănește acțiunile. Asta, bineînțeles, dacă se izolează în spațiul intim. Dacă nu – **În noaptea asta nu doarme nimeni**, cum suna titlul singurei piese a lui Florian Potra cândva, dacă e noaptea de sânziene petreci în **Visul unei nopți de vară** cu spiridușul lui Shakespeare sau, mă rog, cauți aventurile discrete ale inimii când lampa se face mai mică și jupânul casei e de rond, ca în **Noaptea furtunoasă** a lui Caragiale, care, uite, a simțit zvâcnetul romantic al sufletelor îndrăgostite tot în acest timp al lunii care clipește din întuneric. Farse, feerii, drame, care sub ocrotirea nopții au parcă mai mult mister. Dar

dacă nu se izolează? Îmi vine în minte piesa unui dramaturg uitat astăzi, dar care înainte de 1990 a fost mult jucat în teatre și a scris multe piese de o pronunțată actualitate, Tudor Popescu, intitulată

Noaptea marilor speranțe. O eroină – tot o eroină – e de serviciu noaptea la centrala telefonică a unei întreprinderi. Noaptea de revelion – a speranțelor, deci. Răspunde apelurilor unor voci întâmplătoare, diverse, dă informații, sfaturi și între ea și lume e o separare completă. Comunică cu voci. Până când una dintre ele se înfățișează fizic și între două ființe singuratică se înfiripă o legătură sufletească discretă și profundă. S-a jucat în premieră la Râmnicu Vâlcea, pe când era teatru popular acolo, într-un spectacol de ironică duioșie regizat de Silviu Purcărete, care a întrupat vocile în personaje aievea și a lansat-o pe actuala directoare a teatrului „Ariel”, Doina Migleci. Gara, noaptea și o funcționară

Mircea Cojan

izolată fizic de lume sunt motivele dramatice ale piesei lui Mircea Radu Iacoban. Care se chema **Noaptea asta nu câștigă nimeni** și s-a jucat în premieră la Botoșani, în noiembrie 2001. Acolo, regizorul Ion Ciubotaru a deschis perspectiva gării spre un peron lung, ca un tunel, populat de făpturi peștrițe ale nopții ca cerșetori, aurolaci, hoți de buzunare – „acea parte a spațiului românesc pe care ne prefacem a nu o vedea”, zice cronicarul ieșean Ștefan Oprea în revista „Teatrul azi”, nr. 1-2/2002. Acum vocile s-au personificat. Piesa se numește **Biroul informații eterne** și indicația autorului nu condiționează acest lucru. „În funcție de opțiunea regizorului, piesa poate fi jucată de un singur personaj la vedere (Lena), celelalte personaje, văzute prin geamul Biroului de informații, pot alcătui un al doilea plan, înfiripând un joc de umbre”. Personajul principal, Lena, e izolat de celelalte, cu excepția a două-trei care apar la un moment dat, ferit de imaginea reală a diversilor noptatici numai printr-un „joc de umbre”. Tentantă perspectivă, care ar adânci concentrarea în sine a protagonistei, stimulându-ne concentrarea de spectatori mai mult și mai ales spre fizionomia și reacțiile ei. Ceva ce Tudor Arghezi spunea, definind teatrul, că e actorul pe scena goală și cuvântul. Dar cine ar mai îndrăzni astăzi să se retragă într-o definiție întrecută de cursa performanțelor vizuale? de efect sau de obsesie? Spectaculozitatea animă cadrul scenic cu făpturi concrete de teatralitate. Să sperăm că nu și în dauna, în estomparea jocului invizibil de reacții ale sufletului prezent aici. Ale universului mic, interior, dar de infinite adâncimi și rezonanțe omenești, care-și ascunde sub politețe de circumstanță suferințele, grijile multe, tulburările, aspirațiile frânte, deznădejdea, căderile, dar își regăsește forța de a reveni și a merge mai departe, într-un destin cotidian căruia nimeni nu i-a prevăzut imunitate la dureri. De a face *curățenie* în sine, cum se face în gara închipuită la sfârșitul piesei, în zori. Piesă despre destinele noastre, care, spre lauda autorului, nu face caz de universul mare, exterior, plin de miasmele parvenirii și degradării contemporane, ci îl insinuează discret, la distanță, prin reflex. Atât cât să nu sugrume OMUL, în dramă.

Constantin PARASCHIVESCU

O LUME ADEVĂRATĂ

Dramele lui Mircea Radu Iacoban au evoluat de la formele realiste din **Tango la Nisa** ori **Sâmbătă la Veritas**, la cele epurate din **Cercul** sau **Biroul Informații eterne**, tot realiste și ele dar succinte, reduse la esență. Credem că la origine se află o temeinică lecție cehoviană dezvoltată liber. Uzând de „conversația cehoviană”, Iacoban dizolvă treptat atmosfera comică, descompune și examinează destinul fiecărui personaj descoperind, îndărătul veseliei exasperate, aspirații frânte, drame mocnite sau reprimate prin uzura vieții de fiecare zi. În **Cercul**, viața omului este o halucinantă călătorie cu un tren fantomă care se învârteste pe loc; cu un accent diabolic în subtext, ca în **Hanul lui Mânjoală** al lui Caragiale. În **Biroul informații eterne** eterna lume este o gară în care palpită pasiuni, temeri, așteptări, arderi, pe cât de scurte, pe atât de minore, la urma urmei. De fapt, este o „viață a unei femei” (cum spunea pe vremuri Aurel Baranga), care „fotografiază” o secvență din existența Lenei, funcționară la ghișeu de informații a gării. Dar viața ei le intersectează pe toate celelalte: călători, hoți de buzunare sau gură cască. Piesa este o meticuloasă compoziție sonoră. Nu știm care va fi ideea regizorală a spectacolului, dar pariul în acest text se pune pe acele personaje care nu sunt oameni în carne și oase, ci voci și umbre ale lor așa cum îi vede Lena, sau pe acelea care se perindă prin fața ghișeului ei de informații. Toate aceste apariții care o copleșesc îi provoacă eroinei derapaje finale: soțul, marinar, este blocat cu vaporul undeva în apele Asiei, fiica, acasă, ia primele lecții de dragoste cu Jack („mamă, am optsprezece ani”), un mitocan refuzat îi dăruiește flori și le cere pe toate înapoi. Șeful o hărțuiește. Lumea începe să piardă contururile și să se transforme, în umbra ei rămânând ca dovezi materiale doar trecerile personajelor, atât de abil împletite de dramaturg încât, pe un spațiu foarte mic, devin foarte puternice. Are mult umor M. R. Iacoban, dar este unul aparte: mereu pus în pericol. Nu există umor în stare pură, așa cum nici tragedie pură nu există decât în cărți. Oamenii nu sunt exclusiv comici, nici exclusiv tragici, ci, așa cum binele nu se poate despărți de rău, sunt tragicomici. În acest punct contribuția lui M. R. Iacoban la dezvoltarea dramaturgiei este incontestabilă. Nu știm care va fi destinul acestor drame paradoxale pe cât de simple în aparență pe atât de complete ca reprezentare a lumii românești contemporane, știm însă că **Noaptea**, o dramă mai veche a autorului, n-ar trebui să lipsească din nici o antologie de dramaturgie românească. Aici, amestecul dintre tragic și comic este distribuit omogen pe toată suprafața textului și nu survenind în finaluri excentrice. Este o subtilă alegorie ce încorporează o sinteză a experienței istorice naționale, amară și polemică, în ciuda aliajului comic fragil și evanescent. Dar, cum toată lumea în România fuge cât vede cu ochii de drama istorică (**Noaptea** fiind la fel de „istorică” precum **Don Carlos** sau **Regele petrece**, adică mai curând în pretext decât în fond) sunt puține șanse să o vedem reprezentată în viitorul apropiat. Ne rămâne să așteptăm premiera cu **Biroul Informații eterne** și să vedem cât de mare va fi succesul actriței care va juca Lena, un mare rol feminin contemporan.

Mircea GHITULESCU

BIROUL INFORMAȚII ETERNE

de MIRCEA RADU IACOBAN

Distribuția

Lena MARIA TESLARU

Irina BRÂNDUȘA MIRCEA

Șeful OVIDIU MOLDOVAN

Omul cu pastile RĂZVAN POPA

Claudiu LUCIAN NUȚĂ

Omul care așteaptă EMIL MUREȘAN

Omul inimos MIRCEA COJAN

Jack CĂTĂLIN STANCIU

Omul cu bagaje TRAIAN ZECHERU

In alte roluri LAVINIA GHEORGHE, DOINIȚA GHITESCU, CAMELIA ENACHE, MIHAI BUNEA

COSMIN CEAUȘU, GHEORGHE ADAMSCHI, FLORENTIN OPREA, SILVIU MIRCEA, GIGI MATEESCU, GABRIEL MATAȚE, VASILE PASĂRE, DRAGOȘ SINCRIAN

Regia tehnică TRAIAN ZECHERU, LAURENTIU ANDRONESCU Sufleor EMILIA PETRESCU Sunetul VASILE VASILE Luminile ALEXANDRU DOBROGEANU, EUGEN STOICIU

Ilustrația muzicală NICOLAE BASOV Temă muzicale ANTONIO VIVALDI, HORIA ȘURIANU, VASILE VASILACHE

Regia MIHAI MANOLESCU

Scenografia DORU ZANFIR

Director artistic al Teatrului Național
LIVIU DORNEANU

Prim regizor al Teatrului Național
GRIGORE GONȚA

Constantin Vânătoru (director adj. economic coordonator), Florina Cercel (director adj. imagine și relații publice), Adriana Popescu (director programe culturale),
ing. Doina Iordachi (șef departament producție), ing. Corneliu Ciolac (inginer șef), Cristina Popa (contabil șef)

Vlad Stănescu (șef serviciu regizorat), Flori Ioan (producție Sala Camil Petrescu)

Ifigenia Tudorică (șef serviciu aprovizionare), Nicolae Ioan (șef atelier tâmplărie)

Constantin Alexandru (șef atelier tapițerie), Vasile Mateiaș (șef atelier mecanică)

Gheorghe Mihai (șef atelier pictură), Nicolae Băncilă (șef atelier croitorie bărbați)

Rodica Sandu (șef atelier croitorie femei), Viorel Pater (șef atelier sculptură - butaforie)

Teodora Țelea (șef atelier mode-flori), Ilie Preda (șef atelier bolangerie)

Matei Florea (șef atelier cizmărie), Andrei Bathori (șef machiaj), Victoria Volnea (peruci-coafură)

Gigi Mateescu (șef mașinist), Elisabeta Ștefan (cabinieră șefă), Elena Tudorache (recuziter)

Editor coordonator Liviu Dorneanu Secretari literari ai spectacolului, editori Claudiu Cristescu, Ilina Theodorescu Fotografii Mihail Cratofil

Tipar ©ARTPRINT® București

